

Asociacijos pasiūlymai: STATYBA

- 2017 m. lapkričio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) rangos sutarties projekto.
Asociacija pateikė eilę rangovams aktualių pastabų: dėl apmokėjimo už darbus užtikrinimo; dėl darbų termino pratęsimo galimybių; dėl subrangovų pakeitimo galimybių; dėl rangovams nebūdingų pareigų atsisakymo; dėl sutarties nutraukimo pagrindų subalansavimo; dėl procedūrų optimizavimo; kt.
- 2017 m. lapkričio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl galimybės statybos darbų žurnalą pildyti elektronine forma, kaip elektroninį dokumentą, naudojant elektroninį parašą.
Asociacija atkreipė dėmesį, kad galiojanti *Statybos darbų žurnalo pildymo tvarka* suponuoja, jog žurnalas gali būti pildomas tik popierine forma, kaip rašytinis dokumentas, o tai neatitinka galiojančių įstatymų, šalyje vykstančių statybos skaitmenizavimo procesų bei šiandieninių rinkos poreikių.
Asociacija siūlo patikslinti STR „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“, suderinant su galiojančiais įstatymais bei numatant statybos darbų žurnalo pildymo elektronine forma galimybę, o žurnalo formos (rašytinis ar elektroninis) pasirinkimo teisę suteikti užsakovui.
- 2017 m. lapkričio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto (ar jo dalies) rengimo, projekto (ar jo dalies) ekspertizės atlikimo, statybos techninės priežiūros paslaugų ir statybos rangos darbų pirkimo tvarkos aprašo* naujos redakcijos.
Asociacija pateikė eilę rangovams aktualių pastabų: dėl kainos ir įkainio principo painiavos; dėl ribojimo rangovams - fiziniams asmenims dalyvauti renovacijoje; dėl papildomų kiekių ir nenumatytų darbų apmokėjimo; dėl apmokėjimo už darbus užtikrinimo; dėl darbų termino pratęsimo galimybių; dėl subrangovų pakeitimo galimybių; dėl rangovams nebūdingų pareigų atsisakymo; dėl sutarties nutraukimo pagrindų; dėl gyventojų galimybės pirkti renovacijos darbus už brangesnę kainą nei numatyta investicijų plane ir kt.
- 2017 m. lapkričio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių* naujos redakcijos.
Asociacija pateikė pasiūlymus dėl gyventojų galimybės pirkti renovacijos darbus už brangesnę kainą nei numatyta investicijų plane. Tokia sąlyga išplėstų užsakovų pasirinkimo galimybes ir leistų sutaupyti laiko bei resursų neorganizuojant naujos pirkimo procedūros, kai nėra rangovų, galinčių atlikti darbus už investicijų plane nustatytą kainą.
Asociacija taip pat pateikė pasiūlymus, kad atsiskaitant su rangovais būtų laikomasi atsiskaitymo terminų, kurie nustatyti *LR mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatyme*.
- 2017 m. spalio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl rangos įmonių ir statybos inžinierių atestavimo funkcijų perdavimo savireguliacijai.
Asociacija informavo ministeriją, kad yra priėmusi sprendimą vykdyti atestavimo funkcijas ir pakvietė aptarti atestavimo sklandaus perdavimo savireguliacijai klausimus.
- 2017 m. rugsėjo mėn. VšĮ CPO LT, Viešųjų pirkimų tarnybai ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai pateikti pasiūlymai dėl statybos darbų įkainių reguliavimo.
Asociacijos nuomone, sudarant preliminarias sutartis per CPO sistemą maksimalūs statybos darbų įkainiai negali būti nustatomi. Statybos sektoriuje nėra monopolijų, natūrali rangovų konkurencija neleidžia statybos darbų kainoms nepagrįstai didėti. Maksimalių įkainių nustatymas sudarant preliminarias sutartis per CPO sistemą faktiškai tampa paslėptu valstybiniu kainų reguliavimu.

- 2017 m. liepos-rugpjūčio mėn. VšĮ CPO LT pateikti pasiūlymai dėl bendrųjų ir specialiųjų rangos darbų be projektavimo paslaugų pagrindinės sutarties projekto.
Asociacija pateikė eilę rangovams aktualių pastabų: dėl kainos ir įkainio principo painiavos; dėl papildomų kiekių ir nenumatytų darbų apmokėjimo; dėl apmokėjimo už darbus vilkinimo; dėl darbų termino pratęsimo galimybių; dėl defektų šalinimo procedūrų sureguliuavimo; dėl subrangovų pakeitimo galimybių; dėl rangovams nebūdingų pareigų atsisakymo; dėl nesąžiningų sutarties nutraukimo pagrindų; ir kt.
- 2017 m. liepos mėn. Aplinkos ministerijai, LR finansų ministerijai ir Aplinkos projektų valdymo agentūrai pateikti pasiūlymai dėl atsiskaitymų gerinimo vykdant aplinkosauginius projektus.
Asociacija, atsižvelgdama į narių nuomonę, atkreipė dėmesį, kad į ydingą praktiką ES finansuojamuose aplinkosauginiuose projektuose, kai atsiskaitymas už statybos darbus yra dirbtinai vilkinamas, numatant mokėjimo prašymo teikimo galimybę tik kas 2 mėnesius bei taikant maksimalius 30 dienų mokėjimo prašymų tikrinimo ir tvirtinimo terminus. Be to, darbai pagal sustambintus žiniaraščius priimami ne technologiškai pagrįstomis dalimis, bet tik visi iš karto. Tokiu būdu dirbtinai nukeliamas atsiskaitymo už darbus terminas, sukuriama rizika, kad rangovai pritrūks apyvartinių lėšų ir bus priversti skolintis lėšas už palūkanas.
- 2017 m. liepos mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „Statinių klasifikavimas“ pakeitimo projekto.
Asociacija pritaria, kad būtina užkirsti kelią ydingai praktikai, kuomet išvengiant daugiabučiams keliamų reikalavimų negyvenamieji pastatai paverčiami faktiškais daugiabučiais namais. Tačiau poilsio ir sodų pastatai dėl mažo ploto iš principo negali būti paversti daugiabučiais namais, todėl tam tikro dydžio poilsio ir sodų pastatuose gyvenamosios patalpos neturėtų būti draudžiamos, o nuo tam tikro dydžio - galėtų būti tik dalinai ribojamas, tokiu būdu išvengiant savininkų teisių suvaržymo.
- 2017 m. birželio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl rangos įmonių ir statybos inžinierių atestavimo funkcijų perdavimo savireguliacijai.
Asociacija patvirtino, kad esant valstybės institucijų politinei valiai, asociacija gali prisiimti rangos įmonių ir statybos inžinierių atestavimo funkcijas.
- 2017 m. birželio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl fizinių asmenų vykdomos individualios rangovo veiklos.
Asociacija siūlo tikslinti galiojančią Statybos įstatymo nuostatą, kad rangovu gali būti fizinis asmuo, jeigu jis yra inžinierius. Asociacija siūlo vietoje inžinieriaus išsilavinimo reikalauti realių kompetencijų (žinių) tam tikrai statybos veiklai, kuria fizinis asmuo nori užsiimti, turėjimo. Fizinių asmenų kompetencijas būti rangovu galėtų vertinti ir pripažinti asociacijos arba mokymo įstaigos pagal jų parengtas kompetencijų vertinimo programas, patvirtintas Aplinkos ministro. Į kompetencijų vertinimo programą turėtų būti integruotos žinios apie statybos darbus, statyb vietės įrengimą ir darbų saugą, statybinių atliekų tvarkymą.
Asociacija taip pat siūlo, kad individualią veiklą vykdančioms asmenims turėtų būti leidžiama atlikti tik kai kurių nesudėtingų statinių statybos darbus pagal Aplinkos ministro patvirtintą aprašą, taip pat apdailos darbus bet kokiuose statiniuose. Kitus darbus turėtų atlikti tik įmonės.
- 2017 m. birželio mėn. Seimo Aplinkos apsaugos komitetui pateikti pasiūlymai dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos tobulinimo.
Asociacija atkreipė komiteto dėmesį, kad investicijų planuose dažnai neteisingai apskaičiuojami reikalingi darbų kiekiai. Vėliau, rengiant techninius-darbo projektus bei darbų sąmatas, šios klaidos persikelia į projektinę ir sąmatinę dokumentaciją. Pagal susiformavusią ydingą praktiką perkančiosios organizacijos reikalauja, kad trūkstantis papildomus darbus rangovai atliktų savo lėšomis. Tokia ydinga praktika pažeidžia Viešųjų pirkimų įstatymo, Statybos įstatymo bei Civilinio kodekso nuostatas.
- 2017 m. gegužės mėn. Aplinkos ministerijos prašymu pateikta nuomonė dėl statybos darbų pirkimo per VšĮ CPO LT.

Asociacijos nuomone, centralizuota pirkimų sistema tinka nesudėtingų prekių ir paslaugų pirkimui, tačiau nėra tinkama statybos darbų pirkimui, kadangi pirkimo objektas, kvalifikacijos reikalavimai tiekėjams bei pasiūlymų vertinimo principai yra sudėtingi ir reikalaujantys individualaus požiūrio. Tarp probleminių aspektų yra neatnaujinami rangovų sąrašai, nesubalansuotos sutarčių sąlygos, mažiausios kainos principo taikymas, statybos darbų pirkimas nesant projekto, paliekant neapibrėžtumus dėl nenumatytų darbų ir išlaidų.

- 2017 m. gegužės mėn. Energetikos ministerijos prašymu pateikta nuomonė dėl susistemintų techninių ir organizacinių reikalavimų degalinių įrengimui poreikio.
Asociacija pritaria, kad būtų parengtas ir patvirtintas teisės aktas, nustatantis susistemintus techninius ir organizacinius reikalavimus skysto kuro, suskystintų naftos dujų, suslėgtų gamtinių dujų ir kitų alternatyvių degalų degalinių įrenginių įrengimui.
- 2017 m. kovo mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“ pakeitimo projekto.
Asociacija pateikė pasiūlymus dėl reglamento suderinimo su naujuoju Statybos įstatymu, perteklinių reikalavimų bei administracinės naštos sumažinimo.
- 2017 m. kovo mėn. Seimo Aplinkos apsaugos komitetui bei Aplinkos ministerijai pateikti konferencijos „Efektyvus ir patikimas daugiabučių šiltinimas dabarčiai ir ateičiai“ organizatorių, kurių vienas yra LSA, pasiūlymai siekiant tobulinti pastatų atnaujinimo (modernizavimo) procesą, didinti darbų efektyvumą bei kokybę.
- 2017 m. vasario mėn. Seimo Aplinkos apsaugos komitetui pateikti pasiūlymai daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) procesui tobulinti:
 - Projektavimo užduotyje numatyti tikslus aiškius siektinus energijos taupymo rezultatus.
 - Projekte aiškiai aprašyti statybos procese naudotinas medžiagas ir jų savybes.
 - Patvirtinti stebėsenos rodiklių specifikaciją statinio eksploatavimo stadijai.
 - Privalomai atlikti investicijų planų ir techninių projektų ekspertizę.
 - Įteisinti baigtinį tiekėjų kvalifikavimo viešuosiuose pirkimuose kriterijų sąrašą ir sukurti automatizuotą tiekėjų kvalifikavimo sistemą. Tokiu būdu skaidrinti ir optimizuoti viešųjų pirkimų procedūras, eliminuoti žmogiškojo faktoriaus įtaką, užkirsti kelią perkančiųjų organizacijų piktnaudžiavimui.
 - Išgyvendinti mažiausios kainos kriterijaus taikymą, kuris tinkamas nesudėtingų prekių ir paslaugų, bet ne statybos darbų pirkimui. Tokiu būdu skatinti aukštos kokybės medžiagų naudojimą bei didinti darbų kokybę.
 - Parengti ir įteisinti baigtinį ekonomiškai naudingiausio pasiūlymų kriterijų sąrašą. Tokiu būdu skaidrinti ir optimizuoti pirkimų procedūras, užkirsti kelią perkančiųjų organizacijų piktnaudžiavimui.
 - Įteisinti viešuosiuose pirkimuose naudojamų sutarčių standartinės sąlygas, suderintas su statybos dalyvių atstovaujančiomis asociacijomis. Tokiu būdu sukurti skaidrius ir subalansuotus sutartinius santykius viešuosiuose pirkimuose, užkirsti kelią perkančiųjų organizacijų piktnaudžiavimui, sumažinti ginčų.
 - Kriškaitai įvertinti statybos darbų pirkimo per VŠĮ CPO galimybę. Centralizuota pirkimų sistema labiau tinkama nesudėtingų prekių ir paslaugų, bet ne statybos darbų pirkimui.
 - Tiekėjų atrankos ir jų kvalifikacijos vertinimo metu skatinti, kad darbus vykdytų realią kompetenciją turintys specialistai, kurių gebėjimus patvirtino asocijuotų struktūrų ar kitų kompetentingų organizacijų išduoti kompetencijų patvirtinimo dokumentai.
 - Išgyvendinti ydingą praktiką, kai statybos rangovai turi prisiimti atsakomybę už investiciniuose planuose esančius klaidas ir netikslumus. Tokiu būdu teisingiau paskirstyti statybos dalyvių pareigas ir atsakomybę, skatinti investicinių dokumentų rengėjus atsakingiau atlikti savo pareigas.
 - Užtikrinti savalaikį atsiskaitymą su rangovais.
 - Aktyviai panaudoti užsakovo rezervą nenumatytiems būtiniais darbams finansuoti (pvz. darbams, kurie nebuvo numatyti dėl investiciniuose planuose esančių klaidų ar netikslumų).
 - Aktyviai išnaudoti ES paramą.
- 2017 m. vasario mėn. Finansų ministerijai pateiktas raštas dėl LR pridėtinės vertės mokesčio įstatymo.

Asociacija, siekdama mažinti „šėšėlinėš“ ekonomikos statybos sektoriuje mastą, siūlo inicijuoti LR pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimą, nustatant, jog 0 procentų PVM tarifas taikomas Lietuvos Respublikoje atliekamiems vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų, negyvenamųjų pastatų, inžinerinių statinių statybos darbams ir bet kokių pastatų apdailos darbams, kaip šie darbai apibrėžti Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, kai juos iš juridinio asmens užsako fizinis asmuo.

Asociacijos nuomone, toks pakeitimas sudarytų prielaidas įmonėms sumažinti statybos darbų kainas ir padaryti jas konkurencingas fizinių asmenų siūlomoms kainoms. Jeigu užsakovas galėtų iš įmonės įsigyti statybos darbus pigiau, ekonominė logika skatintų jį naudotis įmonės, o ne nelegaliai veikiančio fizinio asmens paslaugomis, nes už panašią kainą jis gautų kvalifikuotas paslaugas, kokybės kontrolę, garantijas bei kitas naudas, kurių nesuteikia nelegaliai veiklą vykdančias fizinis asmuo.

- 2017 m. sausio mėn. Aplinkos ministerijai pateiktas raštas dėl Statybos įstatyme numatyto garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo užtikrinimo bei statybos darbų draudimo, kurie rangovams yra privalomi nuo 2017 m. sausio 1 d.
Asociacija atkreipė dėmesį, kad tais atvejais kai rangos sutartys sudarytos iki 2017 m. sausio 1 d., rangovai garantinio užtikrinimo bei darbų draudimo nenumatė ir šių išlaidų į sąmatas neįtraukė. Jeigu tokioms sutartims garantinis užtikrinimas bei darbų draudimas bus taikomi, rangovai patirs nuostolių. Asociacija prašo patikslinti statybos techninius reglamentus arba inicijuoti išaiškinimą, kad garantinis užtikrinimas bei darbų draudimas nėra taikytini statybos darbams pagal rangos sutartis, kurios buvo sudarytos iki Statybos įstatymo pakeitimų įsigaliojimo.
- 2016 m. gruodžio mėn. Ministrui Pirmininkui pateiktas bendras statybų sektoriaus asociacijų raštas. Lietuvos statybininkų asociacija kartu su 16 kitų statybų sektoriaus asociacijų pateikė pasiūlymus Vyriausybei ir ministerijoms, siekdamas atkreipti dėmesį į sektoriaus problemas, jų sprendimo būdus bei pažangias sektoriaus vystymosi kryptis. Pasiūlymai yra susiję su pagrindinėmis sektoriaus aktualijomis: statybų plėtra ir kokybė, statybos dalyvių kvalifikacija ir atsakomybė, sektoriaus skaitmenizavimas, verslo skatinimas bei sąžininga konkurencija, viešųjų pirkimų procedūrų tobulinimas, darbo rinkos poreikių užtikrinimas, žemės rinkos ir infrastruktūros plėtra, viešojo sektoriaus funkcijų ir paslaugų optimizavimas, Aplinkos ministerijos darbo organizavimo tobulinimas, ir kt.
- 2016 m. lapkričio mėn. Lietuvos banko priežiūros tarnybai pateikti pasiūlymai dėl *Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklių* projekto. Asociacija siūlo tikslinti draudimo objekto, nedraudžiamųjų įvykių bei draudimo rizikos padidėjimo formuluotes, siekiant sukurti visapusiškai subalansuotą draudimo produktą bei užkirsti kelią draudikų piktnaudžiavimui ir ginčams.
- 2016 m. spalio mėn. Finansų ministerijai pateikti pasiūlymai dėl statybos darbų, kurie gali būti atliekami pagal verslo liudijimą, sąrašo koregavimo.
Asociacija siūlo leisti vykdyti statybos veiklą pagal verslo liudijimą tik atliekant apdailos darbus, taip pat kai kurių nesudėtingų statinių (STR „Nesudėtingi statiniai“) statybos darbus. Atsižvelgiant į darbų technologinį sudėtingumą bei galimų pasekmių rizikingumą, tam tikrose nesudėtingų statinių grupėse statybos darbai pagal verslo liudijimą neturėtų būti leidžiami. Tokiu būdu statybos darbai su verslo liudijimu atitiks smulkaus verslo sampratą, valstybės parama (negaunamų mokesčių sąskaita) bus taikoma tik smulkiajam, o ne bet kokiam statybos versliui. Tai užtikrins teisingesnį valstybės finansų valdymą bei sąžiningesnę ūkio subjektų konkurenciją.
- 2016 m. rugsėjo mėn. Aplinkos ministerijai pateiktas paklausimas dėl Statybos įstatyme numatyto garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo užtikrinimo, kuris rangovams bus privalomas nuo 2017 m. sausio 1 d.
Asociacija pateikė eilę aktualių klausimų apie garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių taikymą. Būtinai aiškumas, kiek jas reglamentuos poįstatyminis aktas ir kiek tai bus palikta rinkos savireguliacijai, t.y. susitarimui tarp garantinio užtikrinimo paslaugų teikėjų, rangovų ir statytojų (užsakovų).

- 2016 m. rugsėjo mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „*Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas*“ projekto.
Asociacija pateikė pasiūlymus dėl galimybės 3D projektus, kurių IS „Infostatyba“ nepajėgi sutalpinti, talpinimo duomenų centruose „debesų kompiuterijos“ principu; dėl statinio garantinio laikotarpio išryškusių defektų šalinimo procedūrų tobulinimo, sumažinant užsakovų galimybes piktnaudžiauti; dėl projektų tikrinimo bei statybos sustabdymo vilkinimo prevencijos; ir kt.
- 2016 m. rugsėjo mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „*Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas*“ projekto.
Asociacija pateikė pasiūlymus dėl reglamento suderinimo su naujuoju Statybos įstatymu, perteklinių reikalavimų bei administracinės naštos sumažinimo, atestavimo reikalavimų apėjimo prevencijos.
- 2016 m. rugsėjo mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „*Statybiniai tyrimai*“ projekto.
Asociacija siūlo, kad STR'e numatytos avarijos tyrimo ir likvidavimo pareigas gali būti priskirtos rangovui tik su sąlyga, kad yra galiojanti rangos sutartis ir rangovas nėra darbų galutinai perdavęs užsakovui, t.y. kol rangovas yra statybvietėje ir turi savo žinioje statybos dokumentus. Kitu atveju, avarijos tyrimo ir likvidavimo pareigos turi tekti statytojui (užsakovui).
- 2016 m. rugsėjo mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „*Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka*“ projekto.
Asociacija pateikė pasiūlymus dėl statinio naudojimo pabaigos ir griovimo pradžios aiškesnio atribojimo, taip pat reglamente vartojamų sąvokų suderinimo su naujuoju Statybos įstatymu.
- 2016 m. rugsėjo mėn. kartu su Lietuvos projektavimo įmonių asociacija, Asociacija „Lietuvos keliai“, Lietuvos statybos inžinierių sąjunga ir Lietuvos elektros energetikos asociacija Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „*Statinių klasifikavimas*“ projekto.
Asociacijų nuomone, statinių klasifikavimo svarba šalies ūkyje yra didžiulė, kadangi statinių rūšys yra aktualios visose ūkio šakose bei viešajame administravime. Statinių klasifikavimą nustatantis teisės aktas turėtų būti vienas pamatinių teisės aktų, todėl asociacijos siūlo vietoje statybos techninio reglamento parengti išsamų statinių klasifikatorių su kodų sistema. Kodų sistema suteiktų naudojimo patogumą, sudarytų galimybę susieti skaitmenizuotus duomenis bei siekti integralumo visose srityse, kuriose vyksta skaitmenizavimo procesai.
- 2016 m. rugsėjo mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „*Normatyviniai statybos techniniai dokumentai*“ projekto.
Asociacija pateikė pasiūlymus dėl reglamento suderinimo su naujuoju Statybos įstatymu, atgyvenusių nuostatų atsisakymo, administracinės naštos sumažinimo.
- 2016 m. rugsėjo mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „*Statinio projektavimas, projekto ekspertizė*“ projekto.
Asociacija siūlo užtikrinti investicijų planų kokybę, numatant privalomą ekspertizę, arba investicijų planams apskritai nesuteikti statybos dokumento reikšmės. Taip pat siūlo detalizuoti naujajame Statybos įstatyme įteisintas pažangių „debesų kompiuterijos“, informacijos mainų technologijų bei elektroninio parašo naudojimo galimybes. Taip pat atkreipė dėmesį į būtinybę patikslinti rengiamą statinių statybos resursų poreikio apskaičiavimo tvarką.
- 2016 m. rugpjūčio mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „*Statybos darbai. Statybos techninė priežiūra*“ projekto.
Asociacijos nuomone, statybos techninių reglamentų apjungimas į vieną konsoliduotą reglamentą nesumažins administracinės ir biurokratinės naštos verslui, kadangi reglamentai yra sujungti mechanškai, nekeičiant jų turinio. Asociacija pateikė pasiūlymus dėl atskirų punktų suderinimo, atgyvenusių nuostatų atsisakymo, administracinės naštos sumažinimo, statybos dalyvių pareigų patikslinimo, elektroninio statybos darbų žurnalo įteisinimo.
- 2016 m. liepos mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl STR „*Statinių klasifikavimas*“ projekto.

Asociacijos nuomone, statybos techninių reglamentų apjungimas į vieną konsoliduotą reglamentą nesumažins administracinės ir biurokratinės naštos verslui, kadangi reglamentai yra sujungti mechaniškai, nekeičiant jų turinio. Taip pat asociacija atkreipė dėmesį, kad projekte vartojami statinių pavadinimai nėra tarpusavyje suderinti, nėra aiški ypatingų statinių požymių korekcija.

- 2016 m. liepos mėn. Aplinkos ministerijai ir Teisingumo ministerijai pateikti pasiūlymai dėl statybos produktų kokybės užtikrinimo.
Asociacija, siekdama, kad statybos produktų gamintojai, platintojai bei rangovai konkuruotų sąžiningai, pateikė pasiūlymus dėl statybos produktų kokybės priežiūros gerinimo. Tiekiant į rinką produktus, kurių faktinės savybės neatitinka deklaruotųjų, pažeidžiama sąžininga gamintojų, platintojų bei rangovų konkurencija, kadangi atsiranda galimybė pasiūlyti tariamai kokybišką produktą už mažesnę kainą. Asociacija siūlo suteikti Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai bei Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai platesnius įgalinimus paimti produktų pavyzdžius statybvietėse ir atlikti jų laboratorinius tyrimus.
- 2016 m. birželio mėn. kartu su Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacija Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR architektūros įstatymo* projekto.
Asociacijų nuomone, Regioninės architektūros tarybos teisė prieštarauti pastatų griovimui ir rekonstrukcijai riboja pastatų savininkų nuosavybės teisę disponuoti savo turtu, todėl kyla abejonių dėl suderinamumo su *LR Konstitucijos* 23 straipsniu. Taryba nėra valstybės institucija (tarybas steigia ir absoliučią jų narių daugumą skiria architektų savivaldos organizacijos), todėl viešojo administravimo įgaliojimai jai negali būti suteikti.
- 2016 m. birželio mėn. Sveikatos apsaugos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *Triukšmo, kylančio atliekant statybos darbus gyvenamosiose patalpose ir gyvenamosiose teritorijose, kontrolės vykdymo tvarkos aprašo* projekto.
Asociacija siūlo išplėsti statybos darbų, kurie gali būti atliekami nepertraukiamai, sąrašą, įtraukiant tokius atvejus kaip: statinio avarijos grėsmės arba avarijos pasekmių likvidavimo darbai; inžinerinių tinklų statybos darbai, kurių atlikimo laikas pasirinktas taip, kad būtų išvengiama automobilių spūsčių susidarymo; statybos darbai, dėl kurių reikia laikinai atjungti naudojamus inžinerinius tinklus daugiau kaip vienam vartotojui; statybos darbai, kurie dėl technologinės specifikos turi būti atliekami nepertraukiamai ir dienos metu neįmanoma suspėti jų atlikti; statybos produktų ir mechanizmų gabenimas į statybvietę arba iš jos, kai dėl jų gabaritų, transportavimo, pakrovimo ar iškrovimo specifikos gabenimo laikas pasirinktas taip, kad būtų išvengiama automobilių spūsčių prie statybvietės susidarymo.
- 2016 m. gegužės mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *LR architektūros įstatymo* projekto.
Asociacijos nuomone, Regioninės architektūros tarybos teisė prieštarauti pastatų griovimui ir rekonstrukcijai riboja pastatų savininkų nuosavybės teisę disponuoti savo turtu, todėl kyla abejonių dėl suderinamumo su *LR Konstitucijos* 23 straipsniu. Taryba nėra valstybės institucija (tarybas steigia ir absoliučią jų narių daugumą skiria architektų savivaldos organizacijos), todėl viešojo administravimo įgaliojimai jai negali būti suteikti. Taip pat asociacija atkreipė dėmesį, kad statybos kainos nustatymo klausimus turėtų reguliuoti LR statybos įstatymas, o ne LR architektūros įstatymas.
- 2016 m. balandžio mėn. Aplinkos ministerijos prašymu pateikta nuomonė dėl stambiaplokščių namų išorinių siūlių reglamentavimo.
Asociacijos nuomone, stambiaplokščių namų išorinių siūlių atnaujinimo būdai, technologijos bei kitos praktinės nuostatos galėtų būti reglamentuojamos statybos taisyklėse. Kadangi naujame LR statybos įstatyme bus numatyta, kad rangovai privalo turėti statybos taisykles vykdomiems darbams atlikti, tai užtikrins, kad rangovai darbus atliktų remdamiesi pripažintu dokumentu ir technologijomis.
- 2016 m. balandžio mėn. Viešųjų pirkimų tarnybai bei Viešajai įstaigai CPO LT pateikti pasiūlymai dėl preliminarių sutarčių sudarymo pastatų atnaujinimo (modernizavimo) darbams.

Asociacija, atsižvelgdama į narių nuomonę, atkreipė dėmesį, kad preliminarios sutartys su VšĮ CPO LT pastatų atnaujinimo (modernizavimo) darbams sudaromos kas 4 metus, o tuo laikotarpiu nevyksta nuolatinis sistemingas sąrašo atnaujinimas. Siekiant užtikrinti tiekėjų konkurencinį lygiateisiškumą, tikslinga konkursus preliminarių sutarčių sudarymui skelbti dažniau arba kitokias būdais organizuoti nuolatinį sistemingą sąrašo atnaujinimą.

- 2016 m. kovo mėn. Aplinkos ministerijai pateikti pasiūlymai dėl *Statybos techninio reglamento „Statinio avarijos tyrimas ir likvidavimas“* projekto.
Asociacijos nuomone, nėra pagrįsta reikalauti, kad įvykus statinio avarijai rangovas savo lėšomis užsakytų statinio projekto (jo dalies) ekspertizę, kadangi rangovas neatsako už projekto kokybę. Toks pareigų paskirstymas neatitinka Statybos įstatyme bei statybos techniniuose reglamentuose nustatytų statybos dalyvių teisių ir pareigų. Taip pat asociacija siūlo sumažinti administracinę dokumentų teikimo našta, tuo tikslu panaudojant elektroninius instrumentus; įteisinti statybos dalyviams galimybę teikti jų nuožiūra svarbius paaiškinimus, dokumentus ir kitą medžiagą.
- 2016 m. kovo mėn. Seimo Aplinkos apsaugos komitetui pateikti pasiūlymai dėl problematikos eksploatuojant smėlio ir žvyro išteklius.
Asociacija atkreipė dėmesį, kad įmonės, turėdamos Lietuvos geologijos tarnybos leidimą bei teisę eksploatuoti smėlio ir žvyro išteklius, dėl savivaldybių institucijų vilkinimo ir dirbtinai keliamų kliūčių negali eksploatuoti žemės gelmių išteklių, kurių naudojimas teiktų naudą valstybei, visuomenei ir verslui.
- 2016 m. kovo mėn. Viešųjų pirkimų tarnybai pateikti pasiūlymai dėl *Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos* projekto.
Asociacijos nuomone, rangovas negali prisiimti nenumatytų papildomų darbų rizikos, nepriklausomai nuo jų vertės santykio su bendra kaina. Rangovo pareiga atsakyti už darbus, kurie nebuvo tiesiogiai nustatyti pirkimo dokumentuose ir sutartyje, neteisingai paskirsto pareigas ir atsakomybę tarp statybos dalyvių, iškreipia įkainio principą viešuosiuose pirkimuose, pažeidžia rangovų teises.
- 2016 m. vasario mėn. Viešųjų pirkimų tarnybos prašymu pateikta nuomonė dėl Viešųjų pirkimų įstatymo projekto ir Statybos įstatymo suderinamumo.
Asociacijos nuomone, projekte numatyta „statybos darbų“ ir „statinio“ samprata neatitinka Statybos įstatymo, nors Statybos įstatymas yra specialus statybos srities įstatymas ir jame pateikiami apibrėžimai turi turėti prioritetą. Dėl tokio neatitikimo gali kilti neaiškumų organizuojant viešuosius pirkimus. Be to, statybos darbus perkant dalimis, visas procesas turi būti iš anksto apgalvotas projektavimo metu, kad užtikrinti statybos planavimo efektyvumą bei lėšų panaudojimo racionalumą.
- 2016 m. vasario mėn. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui pateikti pasiūlymai dėl statybos sektoriui aktualių Seime svarstomų teisės aktų projektų.
Asociacija siūlo Viešųjų pirkimų įstatyme plėsti ir tobulinti ekonominio naudingumo kriterijaus taikymą, parengti subalansuotas pirkimo sutarčių standartines sąlygas, įteisinti darbų saugos reikalavimus kaip kvalifikacinius reikalavimus, numatyti išankstinio tiekėjų kvalifikavimo taikymo galimybę, aktyviau taikyti skaitmeninės statybos priemones; Statybos įstatyme įteisinti privalomą projektavimo įmonių atestavimą, įteisinti galimybę talpinti 3D projektus į išorinius duomenų centrus ir plačiau naudoti elektroninį parašą, numatyti privalomą renovacijos projektų ekspertizę bei investicijų planų rengėjų atsakomybę, ir kt.
- 2016 m. sausio mėn. Lietuvos pramonininkų konfederacijos prašymu pateikti pasiūlymai dėl trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo.
Asociacija, atsižvelgdama į narių nuomonę, pateikė informaciją apie trūkstamus darbuotojus statybos sektoriuje.